

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Per Procuratorem. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

C A P U T IV.

*An constitui Procurator debeat in praesentia
Parochi?*

De Consensu dato ablenti.

§. I.

Per Procuratorem.

1. **S**upponimus tanquam certum, & ab aliis passim probatum, posse per Procuratorem contrahiri Matrimonium, illudque esse Sacrementum, ejusque Ministros, & suscipientes esse ipsos principales, non verò Procuratorem.
2. Supponimus item ex Sacro & Textu, Procuratorem institutum ad Matrimonium, immo, & ad sponsalia, ex Sanchez mox citando, ut legitimus sit, debete habere speciale mandatum ad Matrimonium circa determinatam personam non posse limites mandati excedere, & nec posse alterum sibi substituere, nisi hoc expresse contineatur in mandato. Lege Coninck, & aliosque. Et s. 24. Sanch. quidem rectè notar, non esse necessariam sexuum diversitatem in ejusmodi Procuratoribus, sed posse esse duos viros, vel duas mulieres, quia non contrahunt nomine proprio, sed alieno. Rectè etiam notat Coninck, quem sequitur Aversa mox citandas, sufficere generale mandatum, quo aliquis expresse consenserit in eam, quam Procurator electurus est, & mandauerit, ut suo nomine, eum ea sine ullo responso contraheret. Cujus rationem ego puto, esse illam, quia sic, est ad certam personam. Denique recte notat Aversa, & Procuratorem ad Matrimonium posse esse cujuslibet artatis, dummodo sit compos rationis, & cujuscunque qualitatis. Quamvis ergo ex jure in Procuratore requiratur artas decem & septem annorum, tamen hoc non requiritur, nisi secundum qualitatem negotiorum, ubi est necessaria industria personæ. Quare in Procuratore, ubi non requiritur, nisi expresso consensu, & de quo nulla est iuriis dispositio in contrarium, dicta artas necessaria non erit. Ita Perez, Reginald. aliique apud Dianam.

3. His suppositis, Prima difficultas est, an quando is, qui futurus est conjux, constituit Procuratorem ad Matrimonium, & debeat ejusmodi mandatum dare in praesentia sui Parochi, & Testium?

4. Respondeo. Ita requirunt aliqui apud Castropalaum. f. Volum cum communis sententia, & cum Sanch. Coninck, & codem f. Castropalao g. cos citante, certum sit, id non requiri. Ratio efficax est, quia Tridentinum f. cit. nu. 4. g. Castro- pal. l. c. requirit praesentiam Parochi, & Testium, n. 5. quando contrahitur Matrimonium, ut illi testari possint de jami contracto; nihil verò disponit de mandato ad contrahendum: at Matrimonium contrahitur, quando Procurator nomine alterius praebet consensum, suscipitque consensum alterius, non verò, quando constituitur Procurator ad illud. Advertendum tamen est, ita dari ejusmodi mandatum debere, ut possit probari, & constare Ecclesiæ, ipsum datum fuisse. Quare, quamvis omnes concedamus, ut haber Sanc. b. procurationem hanc, seu mandatum, posse h. Sanc. l. c. dari oretenus, sine scriptura, sicuti potest, n. 14. quodcunque aliud mandatum, omnes tamen advertimus, pari modo constare debere, idem mandatum oretenus fuisse datum.

Hinc cum eodem Sanc. & Boffio i. dici: i. Boff. de mus, Parochum, & Testes non obligari matrim. ad videndum literas mandati; ipsi enim t. 3. n. folium Testes esse debent de ipso consensu 303. Lege Matrimonii facto à Procuratore, qui sit de item Co-facto legitimus, non verò, ut legitimus nunc d. 24 cognitus ab ipsis. à nu. 77.

Revocatio consensus conjugis, antequam Procurator ejus contrahat, quid operatur?

5. Secunda difficultas. Constituit Titius ejusmodi Procuratorem, juravitque se perseveratum in consensu ad Matrimonium cum Berta v. gr. sed deinde (esto cum peccato) antequam Procurator officium impleat, revocat Titius consensum, sive expresse, sive tacite per nova v. gr. sponsalia cum alia, vel per novum mandatum contrahendi cum alia, &c. Validum ne erit Matri-

Matrimonium, si Procurator hujus revocationis inscius contrahit nomine Titii cum Berta?

6. Respondeo, non fore validum, etiam si solùm mente consensum revocaverit, quia essentiale est contractui Matrimonii, adesse consensum utriusque conjugis, nunc autem jam unius consensus deficit.

7. Dices. Alii contractus politici validè sunt per Procuratorem revocatum, quando revocatio, nec parti, nec Procuratori nota est; ut habetur *a L. si mandatum, & alibi: ergo, & in consensu Matrimonii. Respondeo, negatur consequentia; nam Reputativa, vel Ecclesia suppleri possunt consensum contraheantur circa res temporales, & politicas, unde pro quiete, & bono pubblico suppleri in casu dicto; at circa Matrimonium suppleri nequeunt, cum sit de hujus essentia proprius conjugis consensus, sine quo per nullam auctoritatem consistere matrimonium potest.*

8. Nota, si post consensum datum Procuratori, dissentias quidem, sed deinde iterum eo tempore dissentias, quo Procurator nomine suo contrahit, validum fore Matrimonium: quia tunc jam adest consensus.

*b Castrop. Ita b Castropalaus.
l.c.n. 2.*

Procurator ad Matrimonium sicut constitutus.

9. Tertia difficultas. Quando constituti Procuratorem sicut, & non vero animo, sed postea eo tempore, quo Procurator nomine tuo contraxit, verum consensum habuisti, validum ne ejusmodi tuum matrimoniū fuit?

10. Respondeo. Validum pronunciat *Sanch. c quia jam adest consensus requisitus. Verum Coninck. d longè melius negat. Ratio est, quia, cum prima constitutio Procuratoris fuerit nulla ex defectu tui consensus, is, non potuit, quando contraxit, Matrimonium contrahere, ut verus Procurator tuus; ergo nulliter contraxit. Ergo parum juvat, te longè distantem consenseris; oportebat enim de novo Procuratorem legitimè confiducere ad tuum consensum exprimendum.*

*c Sane. di-
cta d. 11.
n. 13.
d Coninc.
a. 24. dub.
9. n. 72.*

In amentiam incidentis post Procuratorem constitutum.

11. Quarta difficultas. Quid, si impeditatur tuus consensus ex eo capite, quod antequam tuus Procurator contrahat, fias mens; valebit ne Matrimonium contractum à tuo Procuratore, te persistente in amentia post-mandatum incursa?

12. Respondeo. Valere assertit Castro-pal. e cum alis, quia Matrimonium per *e Castrop. Procuratorem non fit ex vi consensus, quem e. n. 1. o. habeas tunc, quando tuus Procurator con-tans San- trahit, posset enim evenire, ut tunc esles Coninck, ebrios, vel dormires, & tamen nemo negat, Gutter in hoc casu ebrietatis, vel somni, validum addi Bi-esse illud Matrimonium, sed fit ex vi con-sensus, quem dedisti, quando Procurato- p. 5. s. 1. rem constituisti, at mente tunc firmus eras, de man- & sanus.*

13. Verum Pont. f quem sequuntur alii, f Pont. assertit, nequaquam valere. Ratio, præter ce- 1. c. 11. teras, est, qua (inquit Aversag.) amentia 14. que ponit hominem extra statum humani com-seguuntur mercii, immo, & humanæ rationis; Unde *Aev. q. 3.* videretur extinguere omnem consensum ante sec. 6. V. ab hujusmodi homine datum. Confirmo ef-ficacius, quia hic non adest sufficiens con- Et Dis- sensus alterius conjugis mente fani, nam, q. 3. n. 4. quando hic consentit acceptando, & se invi- ref. 14. cem alteri tradendo, semper intelligit, se g. Aver. sententia posterior mihi atridet: Noto tamen, locutionem esse de vera amentia, non autem de Phænes ad aliquod tempus, hæc enim æquiparatur ebrietati, & non amoget hominem à statu humano.

14. Dices. At alia Sacraenta valida sunt, etiam si conferantur amenti, si insante amentiam nitetur? Cur ergo non idem dicamus in Matrimonio? Respondeo, quia sufficiens alia Sacraenta, v. g. qui baptizatur, solum debet esse subjectum Baptismi, ad quod satis est, illud penitus, nec petitionem fuisse revocatam; at sufficientes Matrimonium, sunt etiam Ministri, & legitimum

cor-

consensum debent elicere, dum administrant. Cum ergo in casu nostro, saltem alter conjux, qui est fatus, non consentit, ut dictum est, in personam amentis, fieri Matrimonium non poterit.

Verba Procuratoris ad Matrimonium.

15. Quinta difficultas. Quibus verbis debet Procurator uti, quando, nomine principali, Matrimonium contrahit? Respondeo: His, vel similibus verbis: *Talis consentit in te, vel accipit te in virum, vel uxorem, me mediante, vel Recipio te in virum, & uxorem nomine talis persona.* Ita Sanch. a Sed, 11. d. 6. quia unum Parochus debet assistere huic Matrimonio per Procuratorem celebrato? Respondeo, de hoc agam infra. b

§. II.

Per Epistolam.

16. Cum certum sit, etiam per Epistolam, ut ceteri civiles contractus, posse Sacramentum Matrimonii celebrari, solum hic ejus praxim apponere debemus, quam his verbis affert Castropal. c. Debet traditio, & acceptatio utriusque contrahentis coram eodem Parochio, & Testibus fieri, alias non possent testari de Matrimonio: Id vero fiet, si scribas Maria, te ipsum in maritum ei tradere, eamque in uxorem, ex tunc acciperes ipsaque legens litteras cum Parochio, & Testibus, affirmet, se etiam tibi tradere, & traditionem a testam acceptare. En tibi, quomodo traditis, & acceptatio utriusque contrahentis sit coram Parochio, & Testibus. Existimo tamen, necessarium esse, quid Parochus, & Testes agnoscant tuas litteras, ut sic sciant, cuius traditionem mulier acceptat, ut notavit Coninck. Hac Castropalaus.

17. Dices. Is; qui per Epistolam (idem qui, per Procuratorem) contrahit Matrimonium, ignorat, an alter sit bene dispositus ad Sacramentum, ejusque effectum suscipendum: Ergo subit periculum cooperandi cum peccato alterius, si forte ille sit in statu peccati.

18. Respondeo. Cum quilibet, sit existi Tambrinus de Sacramentis.

mandus bonus, nisi contrarium constet, poterit alius morali certitudine presumere, alium esse bene dispositum.

19. Illud certe advertendum est, ipsos principales contrahentes debere esse in statu gratiae, non quidem necessariò eo tempore, quo Procuratorem constituant, vel Epistolam scribunt, sed eo, quo verisimile est, fore, ut Procurator nomine ipsorum contrahat, vel quo Epistola legatur, quia, ut diximus, & fuisse dicemus inferius, ipsi principales sunt Ministri, & suscepentes hujus Sacramenti. d. Procurator autem ipse d. Lege Sæc. non peccat, si, dum contrahit Matrimonium, est in statu letalis peccati: quia, nec n. 29. & recipit in se Sacramentum, nec nomine suo 30. ministrat.

Dua Monitiones ad contrahentes per Procuratorem, vel Epistolam.

20. Prima. Sanc. e hic appositè monet, e Sanc. l. c. optimè facturos contrahentes per Procuratorem, vel Epistolam, si deinde per se ipsos iterum contrahant, ut certius sit Matrimonium, si forte illegitimum quid intercurrerit. Nec timeas, (inquit) de iteratione, qua licet in aliis Sacramentis, manente eadem materia, prohibeat, non tamen prohibetur in Sacramento matrimonii, quia hoc fundatur in ratione contractus civilis, qui iterari ex se potest. & soler. Adde tamen (ut patet ex iis, quæ dicuntur inferioris) non semper fieri Sacramen- f Tr. 5. de tum, quoties renovatur consensus, sed maxime solum, quando primo, perficitur contra- ut Sacra. etus, si antea propter aliquem defectum, ca. 3. nu. 3. legitimè perfectus non fuit.

21. Secunda, prudenter monet Coninck. g. in hunc modum: Sed hac (contrahere g. Coninck. scilicet per litteras) extra necessitatem non a. 24. n. 6. sunt practicanda, quia alia via commodiores 80. fine. possunt facile reperiri. Hac ille, & certe, etiam, quando est necessitas, secundior via est per Procuratorem, quam per litteras.